

salvator

DAVIDSFONDS

GROENCOMITE

HEEMVRIENDEN

KESSELS DRIEMAANDELIJKS KULTUREEL TIJDSCHRIFT

Nr 3

IN 1971 STIERVEN ER OM VOORALSNOG ONGEKENDE REDENEN RUIM
100 BIJENKOLONIES IN DE KEMPEN

In de argeloze lente van dit vervloekte jaar
Begon het laatste ijzermaal te stinken in de Kempen
De simpele imkers liepen schreiend in hun kaproenen rond
Met de handen vol dode bijen

Kom liefste laat ons heengaan uit de Kempen
Ik heb een naar voorgevoel
Morgen liggen de kinderen dood
Onder de kale bomen in de speeltuinen
van de verstikte dorpen

Ik wil dat niet beleven liefste
Wij kunnen het niet helpen wij hebben geen engels
Wij kunnen nooit optornen
Tegen de steekpenningen van de verbeeste domkoppen

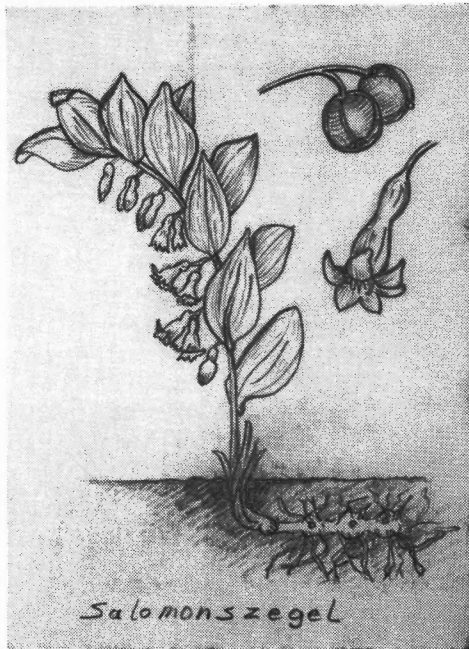
Robin Hannelore (Grobendonk)

(Uit "De Geselbank" met toelating van de dichter)

MERKWAARDIGE BLOEMEN EN PLANTEN

Weinig Kesselaars zullen zich kunnen voorstellen hoeveel verschillende soorten kruiden ons dorp rijk is. Hieronder zijn er enkele zeer zeldzaam, zoals op de eerste plaats het zomerklokje, dat naar het schijnt in België enkel aan de monding van de Kleine Nete voorkomt. Het behoort tot dezelfde familie als het sneeuwkllokje, vandaar ook de fijne witte klokjes, die aan deze plantjes hun typisch karakter geven.

Minder zeldzaam is echter het "vogelmelk" dat wij in het Gasthuisbos vinden. De bloem heeft de eigenschap zich omstreeks elf uur te openen, vandaar ook de Kesselse benaming "elfurenbloemeke".

Hier groeit tevens het zeldzame maarts viooltje, een gedrongen plantje met kleine, purpere bloempjes. In ditzelfde bos is tijdens het voorjaar de bodem bedekt met een pracht van witte anemoontjes. Indien de geplande express-weg door dit gebied komt, zal dit alles voorzeker verloren gaan. Zo is ook met de bebouwing van de huidige Zandstraat de koningskaars verdwenen. Dit is een tweejarige plant, met een lange, gele toorts. Hij is te vergelijken met de teunisbloem welke dit jaar een verrassende aangroei kent op de opgespoten gronden aan het Sas. Twee plantjes die verwant zijn aan

mekaar en betrekkelijk weinig voor-

komen in onze gemeente, zijn het meiklokje, ook lelietje-van-dale genoemd en het dalkruid. Beide plantjes bezitten elk slechts twee bladeren en kleine witte bloempjes, waarvan die van het meiklokje welbekend zijn. Nog een andere opmerkelijke plant is de salomonszegel. Deze bezit een wortelstok en de vruchtjes zijn een soort zwarte, giftige bessen.

In de lage beemden bij de Lindekensbeek bloeien er vergeet-mij-nietjes. Je merkt dus dat deze blauwe juweeltjes niet enkel in je tuin voorkomen, maar ook in het wild. Een laatste merkwaardigheid is wel het kaasjeskruid dat alleen aan de dorpskerk voorkomt. Naar het schijnt werden vroeger de blaadjes als spinazie gegeten!

Luc Van Herck

Emmanuel Verreydt

DE HOUTEN MOLEN

In tegenstelling met de geschiedenis van de stenen molen bezitten wij maar weinig gegevens over de houten molen die eertijds op het moleneinde, molenhoek of molenberg of het aloude Kesselse dorpsplein stond. Gebrek aan gemeentearchieven is hiervan wel de voornaamste oorzaak.

In 1244, één jaar nadat Kessel voor de eerste maal vermeld werd, vinden wij een klein zinnetje terug in de archieven van de abdij Nazareth (gelegen op Kloosterheide, Lier): "Terram et molendium in Kessela", wat betekent dat deze abdij hier in die tijd grond en een molen had.

Wij menen dat deze molen de houten molen van de molenberg was. Immers, het veld palend aan de molen gelegen tussen de Dongelstraat ofte die Kazerne en de Terlakenweg heette van oudsher het Kloosterland en was eigendom van Nazareth, dat hier, en dat moeten wij eveneens vermelden, heel wat gronden en eigendommen bezat (o.a. de hoeve De Hel, de Vorsterbroekschrans en Bekenhoven). O.i. heeft het klooster tegen het oude dorpsplein een molen opgericht, die weinig later verhuisde naar "de plaats" of het dorpsplein zelf. Of heeft misschien het klooster in die tijd reeds het recht verkregen om de molen, die toch voor de gemeenschap maalde, op de vrije gemeentegrond te zetten? Dat die molen daar eeuwenlang gestaan heeft kunnen wij afleiden uit de funderingen. Toen de fietsenmaker Thys op de plaats van de molen zijn huis bouwde werden de oude funderingsblokken, teerlingen genoemd, van de molen blootgegraven. Deze vier blokken, waarop de molen rustte, waren gemaakt uit grote brokken bruine "ijzermaalsteen", steen van de streek, die wij hier alleen terugvinden aan de alleroudste gebouwen (o. a. de St. Gummaruskerk te Herenthout). Zelfs aan onze dorpskerk, waarvan de oudste delen gebouwd werden omstreeks de jaren 1300, werd deze steen niet meer gebruikt. Terloops wijzen wij er op dat deze steen ook hier gevonden werd (en wordt); de benamingen steenbeemden op de Kesselstatie zijn hiervoor sprekend genoeg. Eveneens vinden wij een Steenbeemdeke en een Steenput terug aan de Grote Nete achter de Hel.

Eeuwen van stilte gaan voorbij. Af en toe komt de naam van een Kesselse molenaar voor, tot wij in 1674 een merkwaardig droevig bericht terugvinden. Wij willen het voor U weergeven zoals het neergeschreven werd, driehonderd jaar geleden :

"Int jaer 1674 den ersten dach van augusty een groote droefheyte door een onweder voor dese gemente want door hagel ende wint is het graen op het veldt ter nedergeslaeghen ende oyck het strooy met noch 28 huysen en schueren samen ter neder gevalle sonder die gene die noch beschadich syn gewest ende oyck den wintmule die van de mueren is gevallen gehel ter aerde den welcke my jan vloerberch ende adriaen seghers toebehoerden ende selve hebbe bewoont en bemale (°)

In 1909 werd de "berdemolen" publiek verkocht en kwam hij in het bezit van de gekende familie Storms. Er rustte toen nog een oude belasting op de molen, cijns geheten, ten voordele van de kerk van Kessel. Jaarlijks moest de maalter aan onze pastoor ongeveer 173 liter koren afstaan.

In 1915 was de molen geheel vervallen om in 1927 voorgoed uit het Kesselse landschap te verdwijnen.

Heel wat zou nog te vertellen zijn over het leven rond de molen... Vermelden wij alleen nog dat men vroeger vertelde dat het vervaarlijk spookte in en rond de molen... dat is echter iets voor later!

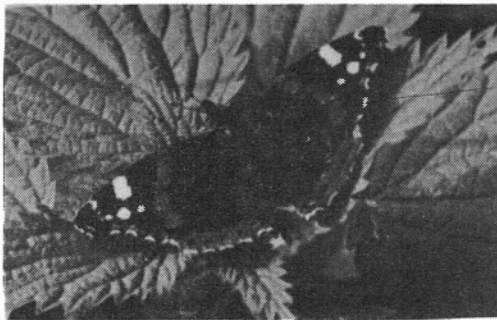
(°) Rijksarchief Antwerpen - Gemeenterekeningen

Frans Lens

LELIJKE RUPS, MOOIE VLINDER

Gelukkige Kesselaars die nog eens rustig langsheen de vele prachtige wandelpaden kunnen genieten van al wat de natuur te bieden heeft. De verscheidenheid van flora en fauna is te Kessel wel bijzonder groot. De vochtige beemden langsheen de beide Neten met loofbossen enerzijds en de droge heide anderzijds zorgen voor een rijke afwisseling van planten en dieren.

De vlinders behoren zeker tot de kleurigste en aantrekkelijkste schepselen die je in onze twee natuurgebieden opmerkt. Niet zelden blijven wandelaars vol bewondering stilstaan bij een veelkleurige vlinder die op een bloem zit te pronken.

Voor een leek blijft het meestal bij een oppervlakkige waarneming. Hij vraagt zich niet af uit welke pop die vlinder komt of van welke rups hij afstamt of uit welke eitjes die rupsen zijn geboren. Kortom de ontwikkelingsstadia zijn maar weinig gekend en daarom blijft het gewoonlijk bij: "Wat een mooie vlinder!" Ik wil deze personen er speciaal toe aanzetten grondiger het leven

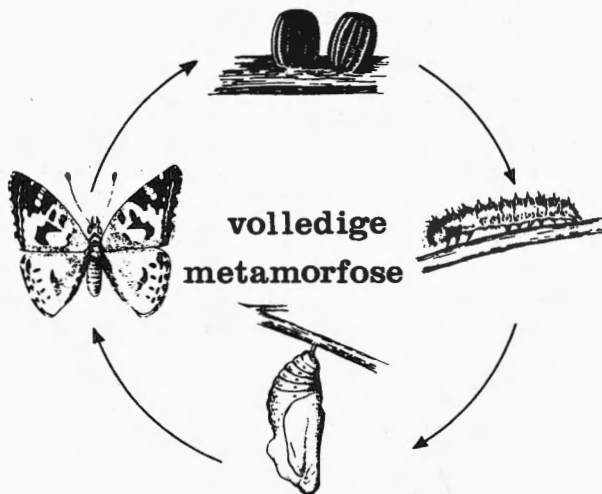
van de vlinders te bestuderen en zelfs een vlinderverzameling op te bouwen of zelf vlinders te kweken. Mits een degelijk handboekje over vlinders is het kweken van vlinders een bron van kennis die je zelf kan verwerven. Op korte tijd ken je de namen van de verschillende dag- en nachtvlinders, de rupsen van deze lepidoptera (uit het Grieks : lepis = schub en pteron = vleugel), de voedselplanten van deze rupsen en de bloemen die door de vlinders speciaal bezocht worden.

Ontwikkeling (ontogenie) en levenswijze (oecologie)

De vlinders hebben een volledige metamorfose (gedaantewisseling) d. w. z. dat uit het ei een larve (rups) komt, die via verschillende vervellingen niet aanstonds in het volwassen dier verandert. Er is een popstadium aanwezig waarin er schijnbaar rust heerst. Uit de pop komt dan na kortere of langere tijd de vlinder te voorschijn.

Het ei

Op het ogenblik dat het ei gelegd wordt is de eischaal wit, geelachtig, rood- of groenachtig. De duur van het eistadium is zeer verschillend. Als regel verlaten de rupsjes het ei na 6 of 14 dagen.

Vaak echter overwintert het ei en kruipen de rupsjes er pas in het voorjaar uit. Als regel plakken de wijfjes de eieren met een klierexcreet op de voedselplanten vast. .

De Rups

Even verwarrend en verschillend als de vorm en de kleur van de vlinders is het uiterlijk van hun rupsen. De huid is glad of iets korrelig. Veel rupsen hebben knobbels, dorens, haarpluimpjes of andere huidaanshangsels die bij de jonge rupsen vaak in vorm of kleur afwijken van die bij de oudere. De chitineuse huid der rupsen kan niet meegroeien en moet dus telkens vernieuwd worden. Dat gebeurt bij de vervelling. De meeste soorten ondergaan 4 of 5 vervellingen. Voor de vervelling hecht de rups zich ergens aan vast en zijn 1 of 2 dagen practisch niet in staat zich te bewegen.

De Pop

Bij de laatste vervelling wordt de rups een pop. Alvorens de rupsen een plaats opzoeken om zich te verpoppen kruipen zij onrustig rond. Zij zoeken bepaalde plaatsen op die zij klaar maken voor de verpopping. Een pop kan ergens ophangen zonder bescherming (naakte pop) een andere pop is soms omgeven door een cocon sommige met kant en klaar zijnd deksel voor het uitkomen, andere met een fuik, die wel het naar buiten kruipen toelaat doch het binnendringen van natuurlijke vijanden belet. De duur van het popstadium is verschillend. Sommige vlinders verschijnen reeds na een drietal weken uit de pop. Bij een overwinterde pop kan dat wel 6 tot 8 maanden duren. In ons volgend nummer spreken wij dan meer speciaal over de vlinder.

Edward De Weerd

SCHEMERINGEN VAN DE DOOD...

Het was een schoon dorp, dat dorp van mijn kinderjaren. Nu is het wel zo dat voor een kind alles veel schoner, grootser en indrukwekkender is dan voor een volwassene. Maar toch...

Toen wij zo over die kronkelende steenweg naar school trokken, 's zomers op blote voeten over de hete kasseien en wij zagen die bloeiende beemden daar zo liggen blinken in de zon vol boter- en koekoeksbloemen, pinkstermolenkens, margrietten en koele lisdodden langsheen de grachten, dan is er bij de meeste van ons wel een indruk ingeprent die wij nooit zullen vergeten.

In die tijd stonden er precies drie maanden lang kersen op de bomen. Wij konden wekenlang meikeivers schudden aan de hagen en de rapen van 't veld smaakten als roomboter.

Van Kessel zagen wij toen alleen de bossen van 't Torenven (hoe lang nog?) die als donderwolken de einder afzoomden. En toen wij op de brug stonden lag daar wit als een kempisch kieken in 't groen 't Seppeke langs de Neteboord.

Wat hebben ze er nu 25 jaar later van gemaakt!

Heel die groene vallei is nu volgepropt met het puin en afval van onze moderne supermaatschappij.

Waar eens de meiklokjes en de boterbloemen bloeiden ligt nu een troosteloos landschap met betonafval, olievaten en plastic. Soms brandt het, altijd stinkt het. De lindebomen en de mooie platanen langs die steenweg zijn al lang verdwenen, het kruisje en de haan van het kapelleke zijn weg. En achter dat kapelleke waar eens de nachtegalen zongen

in de vlierstruiken daar zijn ze nu bergen vuil aan 't storten om zoals het heet een weg te maken die er niet nodig is. Maar dat is de vooruitgang naar 't schijnt!

Wie zei dat ook weer "Groot volk...kleine mensen..."

En naar 't schijnt is de gemeente Kessel ook op zo'n stort gesteld.

Rik Sneyers

VARIA

SALVATOR werd een reuzesukses. Om en bij de 500 abonné's. Er is ook heel wat belangstelling vanwege oud-Kesselaars.

Op een inschrijvingsformulier lezen wij : "Een zo kleine bijdrage voor een zo belangrijke taak. Lang leve groen Kessel. Proficiat voor dit prachtig initiatief."

Je kan je nog altijd abonneren !

Waar of niet waar? Is onze Heide dan toch bedreigd?

De borden met opschrift "Natuurgebied de Heide" die op initiatief van het groencomité Kessel door de Gemeente welwillend in de Heide werden aangebracht dienen in opdracht van de eigenaar Pouppez de Kettenis te worden verwijderd. Het woord "Natuurgebied" mag er niet op vermeld worden. Teken aan de verkavelingswand?...

In ieder geval moet onze Heide heide blijven en wij rekenen op de vastberadenheid van de heren burgemeester en schepenen.

Kessel is 't onderste boven gewoeld. Je zakt tot aan je knieën in 't slijk. Eindelijk riolering. Iedereen zal wel kontent zijn...maar heel waarschijnlijk denkt niemand aan al dat Kessels vuil zwart en stinkend water dat wij via een heel stuk open riolering vlak voor het café van de Miel van 't sas weeral zo maar in de Nete of Krekelbeek kappen. Het Groencomité meende er goed aan te doen de gemeente hier wel eens attent op te maken. Gevolg, het gemeentebestuur zal het open stuk voor het café dichten en vanwege Minister Servais van Volksgezondheid ontvingen wij een schrijven met mededeling dat nog in het programma 1973 een zuiveringsstation opgenomen werd. Vind je echt niet dat het gemeentebestuur hiervoor het initiatief had mogen nemen ?

Op 15 oktober a. s. wordt te Vilvoorde door de Vlaamse Volksbeweging een betoging gehouden tegen de steeds verdere verfransing van Vlaams Brabant en de uitbreiding van de Brusselse olievlek. Deze betoging zal echter eveneens in het teken staan van protest tegen de roekeloze vernietiging van ons leefmilieu vooral dan in het Vlaamse land en meer bepaald tegen de ontworpen spoorweglijn dwars door het mooie Pajottenland.

Op 15 oktober allen naar Vilvoorde !

Het regende waarschijnlijk geen bezwaarschriften tegen de officiële aanvraag om het stort langsheen de Lierse Steenweg te heropenen, maar er liepen in het Gemeentehuis toch serieuze brieven binnen. In ieder geval heeft het Groencomité Kessel het toch erg moeilijk gehad omwille van de meer dan dubbelzinnige houding van burgemeester en schepenen in deze aangelegenheid. Op hun steun mochten wij alvast niet rekenen. Integendeel !

Vanrickstal P. V. B. A. uit Lier had immers in het bijzijn van burgemeester en schepenen tijdens een onderzoek ter plaatse vanwege de arrondissementscommissaris formeel verbod gekregen nog iets te storten. De aan-nemer storter stoorde zich blijkbaar niet aan deze verbodsbepaling en burgemeester en schepenen deden hun ogen dicht..

Onbegrijpelijk. Een enig mooi landschap vlak langs een drukbereden weg door een vreemd persoon totaal laten verknoeien, zonder het minste financiële voordeel voor de gemeente die voor haar eigen huisvuilprobleem per jaar tienduizenden franken uitgeeft.

Welke gemeente wil nu in godsnaam nog opgescheept zitten met een stort. Kessel is in weinig jaren een moderne gemeente geworden, maar zò iets telt ook heren!

Het Groencomité hernieuwde zijn aanvraag aan het Gemeentebestuur om Kessel schoner en groener te maken. Ook werd (nog eens) aangedrongen om rustbanken te plaatsen op het kerkhof en op het kerkplein met aanplanting van enkele lindebomen.

Onze koster-beiaardier behaalde onlangs in de internationale beiaardschool te Mechelen een eerste prijs.

De beiaard speelde zo schoon hij kon ... Waarschijnlijk hebben de klokken toen vonken geslagen vermits enkele weken later brand uitbrak in de Sint-Rombouts kerk.

Proficiat koster ! Niet voor de brand maar voor de eerste prijs.

Op de Blauwe Hoek niet ver van de Zandstraat (Voetweg) werd de vondst van het jaar gedaan. "Miel van de Witte Keizer" of Emiel Vervoort, Oude Bevelsteenweg, vond hier een bijl uit het stenen tijdperk. Deze vuurstenenbijl was langs drie zijden aangescherpt. De voorkant was afgesleten door het veelvuldig gebruik. Het stuk is 12 cm lang en 6 cm. breed. Hoeveel duizenden jaren geleden werd deze bijl hier gebruikt ?

In voorbereiding.

Kessel in oude prentkaarten... (op 250 exemplaren, prijs F 245)
Wij zoeken echter nog achter een aantal geschikte foto's van vóór 1930. Wie helpt ons ? Dank U !

Vind je ook niet dat het nu zo stilletjesaan hoog tijd wordt te stoppen met de zinloze verkavelingen in Kessel. Op 10 jaar tijd werd nog geen 15% van de 1000-tal goedgekeurde kavels bebouwd!
Toch is de derde fase van de verkaveling van de Bist doorgegaan. En daarmee is dit eeuwenoude prachtige domein voor immer verloren. De bomen vallen bij tientallen en tientallen. Vóór enkele weken nog een prachtige rode beuk van 5 m. stamomtrek. Een van de oudste bomen in Kessel. Waarom dan toch in geen stukken verkaveld van minstens 40 m. breed dan was er nog iets gered. Niet sociaal zal je zeggen. Er zijn beslist nog andere stukken grond voor sociale woningbouw.
Ons gemeentebestuur is het er unaniem over eens de lelijke lintbebouwing waar enigszins mogelijk niet meer toe te laten. Er zou naar gestreefd worden nog enkel de alleenstaande woningbouw te bevorderen. Zijn de 10 meter brede kavels voor dubbele woningbouw in de Torenvenstraat van deze wijze beslissing het gevolg?
En hoe breed zullen de stukken worden in de nieuwe weg achter de Salvatorbaan? Dezelfde zoals de kavels op de Oude Bevelsteenweg?
Geruchten doen de ronde van een nieuwe grote verkaveling tussen Hemel en Vagevuur. Volgens het algemeen gewestplan absoluut groene zone, maar dat kan wel geregeld worden...

Wij hebben het gemeentebestuur vriendelijk verzocht iets te willen ondernemen om de aanleg van de geplande snelweg Lier-Nijlen te verhinderen. Immers de mooiste stukjes natuur zullen door de aanleg van deze weg andermaal totaal vernietigd worden.

Volgens Minister De Saeger loopt de geplande autostrade door geen mooi natuurgebied.

Wel dan nodigen wij de minister uit eens te komen kijken naar onze mooie Netevallei, onze lage beemden, 't Gashuisbos, d' Elzen, 't Hof van de Baron, de Bogaertsheide, 't hoeveke van Baten met prachtige beuken-dreef en de honderden oude bomen langs de weg Nijlen-Bouwel.

Heren burgemeester en schepenen vinden jullie dat echt de moeite niet waard ? Waarom dan na vier maand nog geen teken van mondeling of schriftelijke antwoord op onze brief?

In ieder geval hartelijk PROFICIAT aan burgemeester en schepenen voor het zeer keurig opruimen van de destijds enorme sluikestortplaats in de Terlakenweg.

Wij hopen dat de Kraaistraat nu ook nog eens een goede beurt zal krijgen.

En beste mensen allemaal, stop eindelijk eens al dat sluikestorten. Het is een vorm van fatsoen voor Uw medemens en omgeving.

Treurliedje om het Leefmilieu

DE EIK EN DE VERKAVELING

Er stond 'n keer een stoere eik
Sinds eeuwen op een buitenwijk,
Omringd door zachte lindebomen
Begen de groene eik te dromen.

"Goddank" dacht hij : "Hier is het goed!
Hier heeft men nog geen haast en spoed!
Hier gaat het leven rustig verder
En stapt er nog een oude herder..."

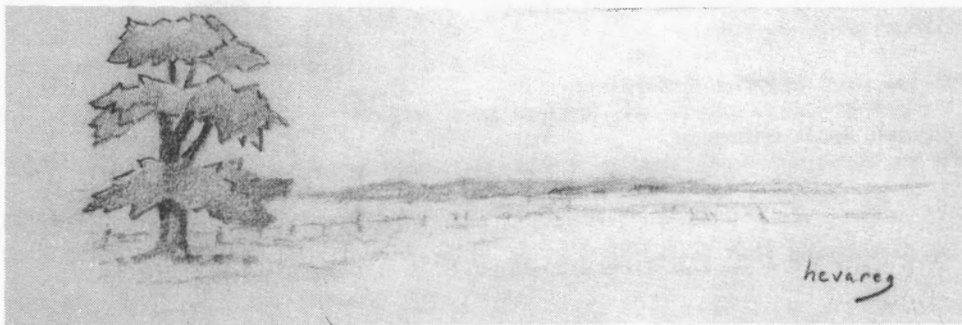
Maar op een morgen dreeg gevaar.
Plots stond er een ... verkavelaar!
Een man die alles wou verkopen
En boom na boom brutaal liet slopen!

De stammen bleken vlug geteld.
De man verdiende heel wat geld.
Dat de natuur er werd geschonden
Werd blijkbaar niet zo erg gevonden.

Walter Van Weert

JE KAN JE NOG ALTIJD
LATEN ABONNEREN VOOR
SLECHTS F 25 PER JAAR !

Te bezorgen aan een van de
hierna vermelde personen
of door storting op Bank
van Brussel E38/405.166
of postrekening 6037.26 van
Herman Van Regenmortel.
VOOR UW SYMPATHIEKE
STEUN HARTELIJK DANK !

Verantwoordelijke uitgevers :

Davidfonds Kessel
Romain Verreydt
Fortstraat, 13
2508 KESSEL

Groencomité Kessel
Herman Van Regenmortel
Salvatorbaan, 9
2508 KESSEL

Heemvrienden
Frans Lens
Berlaarsestwg 31
2508 KESSEL